

De betekenis van Don Quichot voor de wereldliteratuur

Wie tussen de 16e en 17e eeuw door Spanje zou hebben gezworven en in 1597 naar de Koninklijke Gevangenis in Sevilla zou zijn gegaan om er gevangenen te bezoeken, zou daar ongetwijfeld een vijftigjarige man hebben ontmoet met scherpe gelaatstrekken, bruin haar, hoog voorhoofd, vrolijke oogjes en een flinke haviksneus. Hij zat daar omdat hij in zijn functie van belastinginner zich geld had toegeëigend dat bestemd was om oorlogen te financieren. En misschien zou de bezoeker hem gebogen over een gammele tafel, de punt van zijn pen dopend in een potje inkt, blad na blad hebben zien vol schrijven. En op het eerste zou de naam hebben gestaan van een zekere Miguel de Cervantes Saavedra, met erboven de titel van een onsterfelijk werk: De vernuftige edelman don Quichot van La Mancha.

Dat De Quichot een van de briljantste in het Spaans geschreven werken is geworden en tot de wereldliteratuur is gaan behoren, verbaast niemand die het onvergetelijke verhaal heeft gelezen over de dwaze man die tot driemaal toe zijn dorp verlaat, waarvan hij zich de naam niet wil herinneren. In het Europa van die tijd werd het boek ontvangen als een satire op de tekortschietende samenleving en een scheldkanonnade tegen de ridderroman. Het was de eerste moderne roman in zijn soort. Toen het eerste deel in 1605 verscheen kwam dat als een verrassing, omdat Miguel de Cervantes al twee decennia niets had geschreven. De Quichot bracht Cervantes overigens meer faam en erkenning dan geld, want de rechten ervan had hij verkocht aan zijn uitgever-boekhandelaar Francisco de Robles.

Het plaatsje waarvan Don Quichot zich de naam niet wil herinneren ligt in La Mancha, in de zuidelijke helft van de Meseta Central. Gezeten op zijn strijdros Rossinant begint hij er zijn zwerftocht over wegen en platteland. Met zijn verroeste harnas en papieren helm trekt hij samen met zijn trouwe schildknaap Sancho Panza ten strijde tegen het onrecht in de wereld. Door goed te doen wil hij beroemd worden om in de gunst van de wonderschone Dulcinea te komen. Wetend dat zijn meester een dwaas is, betitelt Sancho hem als 'Ridder van de droevige figuur'. Don Quichot heeft waanideeën: hij ziet bergen aan voor kastelen, windmolens voor reuzen, een hoertje voor een